

"Iš Vargų Padangės"

Gana ilgą laiką mes buvome liovęsi rašyti laikraščius apie belaisvius. Teisybę sakant, nebuvo nė kaip rašyti: iš D. Britanijos aukos buvo apsiostoję plaukti, gi iš Amerikos nė nepradėjo—ka gi tati gelbės rašinėjimas belaisviams, arba apie belaisvius, jei juos negalima sėlpti?

Išrodė, jog mes turėjome pasi- likti kurčiais j jų šaukimus gelbėti ir apskritai jiems pašalpos siuntinėjimą pertraukti; žodžiu, j viską pamota ranka. Bet štai atvyko pas mus gerai žinomas lietuvis visuomenės veikėjas J. Jonyla ir apskaitė visas baisenybes, kurios randama pas lietuvių—belaisvius. Ką mes iš belaisvių laiškų tik paviršutiniškai galėjome spėti (laiškai cenzuruojami), jis apskaitė vaizdžiai, ką pats yra matęs ir girdėjęs. Kareivių belaisvių padėjimas yra blogesnis tai tu, ką buriams eina blogesnis tai tu, ką buriams eina prie darbo (čia nekaltama apie tuos, kurie dirba pas ukininkus): virėjoms, kurios apsimą viršinėms belaisviams darbininkams valgius gaminti, valdžia duoda po dvi marki per dieną už kiekvieną ir paskui per pirštus žiuri j tai, kaip anos juos maitina.

Sunkus belaisvių padėjimas yra priežasčia, kad kai kurie bando pabėgti, nors žino, kad už tokį bandymą laukia mirtis, ar kita sunki bausmė; tas liudija, jog jų gyvenimas nesaldesnis už mirtį; ar kokią aštrią bausmę. Žinoma, yra vietų, kur belaisvių padėjimas pakankiamas.

Labiausiai skundžiasi belaisviai dėl valgių stokos. Jie gauna po 250 gramų duonos dienai (3/4 rusų svaro), be to ištyto dažniausiai juodos kavos, pietums torių užpės, j kurią įkrečia valgomąjį šaukštą piaustytos mėsos, vakare vėl župės, arba sūkė. Tai ir viskas! Kartais skundžiasi belaisviai dėl drabužių stokos. Be to pažymėtina, jog su rusų pavaldiniais Vokietijoje siurkščiau elgiamasi negu su francuzais, ar anglais.

Sveicarijose gyvenantieji lietuviai ir svečiai, pasitarę paskutinėmis dienomis apie liudija belaisvių padėjimą, musė telegramas j įvairias šalis pas savuosius. Jeigu musų broliai ir dabar nepasiskubės su aukomis belaisviams, tai ne musų bus kaltė už jų (belaisvių) vargus ir pražūtį. Prisiuntė, teisybė, D. Britanijos lietuviai arti įviejų tukstančių frankų, bet ką tas reikią keliolikai tukstančių išskaidyti po Vokietijos ir Austrijos plotus.

Kun. J. Strikas rašo 4-II-16 iš Holmsminda: "Jau jums žino-

ma, jog pas mus yra dvi mokyklės: vaikams ir suaugusiems, kurios darbuojamės mudu su p. Velyku kiek mus jiegos išneša; tačiau vargas mums dėl rankvedžių ir maldaknygių stokos. Dėl rankvedžių ir maldaknygių rašiau Kun. Vrankai, Tilžės klebonui, kad jis atsiųstų iš Tilžės arba pasistengtų pargabenti iš Kauno...ir prisiųstų jums sąskaitą, kaip jau rašėte. Jeigu jums struika su pinigais, tai ar negalėtumėte atrasti pagelbą pas musų brolius Amerikoje. Daiktus, kuriuos mums prisiūniate daliname daugeliui (suvirš 250) žmonių, taip kad nedaug tenka kiekvienam, bet ir už tai esame jums labai, labai dėkingi, nes žinome, kad davėte pagal savo pajėgas.

As prašyčiau Jūsų komiteto siųsti j kelintus laikus po ryšėjų valgių musų mokytojai p. Velykui kurs nuo ryto ligi vakarui darbuojasi saviesiems; savo lėšų jis neturi, taipgi pritikty, kad nors tokiu būdu atsidėkavoti jam už tikrai heroiską pasišventimą, saviesiems. Jis to nereikalauja, bet aš už jį prašyčiau... Dviejų mokyklų veidimas daro išlaidas: popiera ir kiti reikalingi dalykai; jeigu galima prašytume atsiųsti kokią 30 marčių... Rupinamės mokyklomis ne tik dėlto, kad suteikti saviesiems apšvietos truputį, bet taipgi dėlto, kad gelbėti juos nuo liudėsio ir juodų minčių, kurios paprastai persekioja pasiliekančius nelaisvėje. Nesigailėkite laiko ir darbo, kad kuodidžiausią pagelbą suteikti belaisviams, o Dievas jums atlygis." Pasilieku—kun. J. Strikas.

Matome iš šio laiško (ir iš kitų), jog reikty susėlpti p. Velykui kas už jo prakilų pasišventimą; žinome iš kitų belaisvių laiškų, kad su kun. J. Striko krutine labai blogai yra, taig' ir jį reikty šiaip taip gauti; žinome taipgi kitus belaisvius bėmerdėjančius jau... tačiau kas is to, jei musų rankos tuščios!!!

Pataria kun. Strikas "nesigailėti nė laiko nė darbo, kad kuodidžiausią pagelbą suteikti belaisviams." Jau mes nuo seniai taip darome: visą laiką ir darbą išimtinai pasišventime belaisvių ir tėvynės apskritai dalykams. Tik gaila, kad čia Sveicarijose musų permaža yra. Belaisviai tai tik dalelė to visuomeninio darbo, kurs nun užkrito ant musų pečių, tarsi sunki našta. Gera, kad atvyko "Centr. Komiteto" iš Petrogrado atstovas p. S. Šalkaukas, is kurio tikimės daug pagelbos. Kaip buty gera, kad daugiau veikėjų atvyktų čionai!

F. Grigaitis rašo 4-II-16 iš Cel- lenger: "Sirdingai dėkoju už siuntinius... Melsiu Atskėčiausio- jo už visus savo geradarius. Ma-

no sveikata eina geryn. Aš esu, is Šiaulių pavieto, Kauno guber. pasir. Grigaitis.

Tadas Steponas (iš Gargždų— Telsių—Kauno) rašo 9-16-16 iš Cel- lenger, jog jis buvęs tris mė- nėjus ligoninė, silpnas esąs ir rei- kalaujās pagelbos. Kitų laiškų gautų nuo belaisvių nė nededame, nes turiniu labai panašus: visur maldavimas pagelbos.

Gavome laiškų is Amerikos, kuriuose prašoma nusiųsti žinias Lie- tuvon, arba pajieškoti tenai ką nors is giminių. Atsipašome, jog neturėjom laiko visiems rašinėti apie laiškų gavimą. Šiuomi gi pranešame, jog koki tik laiškai gaunama, rupinamasi pasiųsti juos pagal nurodymą. Lietuviskai ra- šyti laiškai neina, taigi, verčiame.

"Lituanica's" Komitetas, Fryburgas 28-II-16

NB. Laiškus, pinigus ir daigtus prašome siųsti šiuo adresu: Kun. A. Steponavičius. Albertinum, Fribourg, Suisse.

BUOKELIAI.

NE TAS PATS.

Jaunas politikierius:—Sakyk mieldžiams, kas politikoje vadina- ma pardaviku?

Senas politikierius:—Tas, kuris apleidžia musų partiją ir eina prie kitos.

Jaun. Polit.—Na, o jei kas ap- leidžia savo partiją ir ateina prie musiskės?

Sen. Polit.—Na, o jei kas an- sėliu.

LENGVAI PATAISOMA.

Jis (atsidusęs).—Visame pasauli- jū turij tik vieną sau draugą—sa- vo šunį.

Ji.—Jei tau jo negana, tai ko- dėl negauni sau kito šunies?

JAM TIK LIKUČIAI TEKO.

Naujas pamokslininkas kaimi- nėje apielinkėje, norėdamas susi- pažinti su savo parapijonais ir pa- tirti kaip jis jiems patinka, susi- tiko vieną seną ukininką, kurio veidas išrodė jam matytų pereitą sykį bažnyčioje ir jis susistabdęs jį paklausė:

—Geradėjau, kaip mano pa- mokslas pereitą nedėdienį pati- ko?

—Negaliu pasakyti, kunigeli, nes man nebuvo progos nuspręsti. Matote, tiesiai prieš mane sėdėjo dvi senos kumos su kitomis savo draugėmis ir jų burnos taip buvo plačiai atdaros, kad kiekvienas ge- resnis pamokslas žodis joms klu- vo tiesiog i žaptus ir mane pa- siekė tik patys likučiai, kurie bu- vo labai prasti.

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žemę ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos ruošėjimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus priver- tē vėl ją atspausdinti. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė iš ko ji su- sėda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigž- dės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigž- dės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896,

pusl. 255. 75
Ta pati apdaryta \$1.00
Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuomi adresu:

A. OLSZEWSKI

PRES.

LIETUVA PUBLISHING CO.

3252 South Halsted Street.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.
Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Jo- amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šio- je atsiūva didesni bali, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliu, ant kurių laukiama skait- lingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje saleje buva gėrimams baras ir stalai svečiams pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje saleje prie geros muzikos smagiai pa- sisokti.

Kainos Parsamdomum Sekančios:

VIENA SALE.	Stolom Dienom	Subatom šventom dienom
Paprastiem šokių (baliu)	\$10.00	\$15.00
Baliu su programu, nevartojant gėrimų...	14.00	20.00
Baliu su programu, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliu su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00

ABIDVI SALES VIENAM BALIUI.
Baliu be programu, gėrimus vartojant 25.00 | 45.00 || Baliu su programu ir gėrimus vartojant | 30.00 | 50.00 |
| Draugijų reguliariškie mitingam | | 5.00 |

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį.
Jei reikia, gali turėti kuknių virsmų, torie- kas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą \$5.00 extra.

Parsamdomum kreipkitės pās salės savininką:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius dar- žius, sodus ir puikiausias vi- so svieto vietas, tai nu- sipuž Teleskopą su stere- oskopais (5 serijos, 174 vi- sokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiu. parduodam viską už \$3.20.

Kataloga Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų pristūnčiame uždėk.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.

3252 So. Halsted str.,

Chicago, Ill.

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠEJO ANTRA LAIDA

Iš Gyvenimo Lietuviškų Velių Bei Velų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasa- kų, apie rojų (dangų), čyščių, pekų; apie giltinę, marą, cho- lera; apie dvasias (dusias), velnius, jų vaidinimą ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tar- mėje, kokioje buvo girdėtos. Panavėžij—pagal tarmę pane- vėžiečių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkių gub. ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusi. 470 1.50

Audimo apdaruose 2.00
Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuom adresu:

A. Olszewski

Pres.

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijose, fabrikuose ir privatiškuose namuose. Reikalaujame 25 vryu po \$2.00 i dieną, nuolatinius, švyrus darbas dirb- tuves vidu per apskritus metus. Norint darbo atsisaukite

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor, Room F.
Telefonas Normal 163.

Edelweiss
BEER

Phone
Canal 9

Phone Before Eleven
Delivered Before Seven

Delivered promptly to you in any part of the city from one of our 22 distributing stations.

A CONVENIENCE WHILE AUTOMOBILING

KUOMET turi "kliutį" ke- lionėje, pašaukus per tele- foną pribus pagelba kuotrum- piausiu galimu laiku.

Jei kartais negalima sugrįžti paskirtu laiku, tai Bello apmokamosios linijos bus parankiausių tarpinimku namiškių nu- raminimui.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Tavo Pinigai Perka Kokybę

Kokybė buvo vieninteliu pamasinimu siu- lant vyrams rukyti Prince Albertą. Ku- ponai, ar premijos niekuomet nevartota prie jo. Prince Alberto jokiū būdu ne- gali paliesti tautiniai, ar valstijiniai var- žymai vartojimo kuponų, ar premijų, nes jojo apskaitymu visuomet budavo ko- kybė!

Kaip tik uždegsi Prince Alberto ta baką, tuojaus patirsi, kaip daug patinka jo liuosumas nuo kirpimo ir deginimo, kurie yra prašalinami patentuotu būdu, kuriuomi jis yra padaromas.

PRINCE
ALBERT

(the national joy smoke)

yra tai tokis tabakas, prie kurio tau norė- sis priprasti, nes jo gali rukyti daug ir kiekvienas pakutis patiks tavo skoniui kas sykis vis daugiau.

Nusipirk Prince Alberto ir pabandyk tuo- jaus cigarete, ar pypkėj—nes jis yra toks geras, kad tu galiesiesi, jog pirmiaus to nežinojai.

Ant užpakalinio Prince Albert pakučio šono yra parašyta: "Process Patented July 30, 1907." Prince Albert yra paruošamas visur randomose maistinėse 5c.; raudonos skardinėse 10c.; svaras ir pusė skardinėse drėktyvė, o svaras krispoli- nio stiklo drėktyvėj kempinė drėkinamais galais, kurie užlai- stoviję, ko tabaką visuomet puikiam

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

JUOZAS A. AMBROSIUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 703 - CHICAGO, ILL

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais
ir Subatomis iki 9 val. vakare.